

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 20 maja 2024 r.

WK-IV.431.1.8.2024

Pani

Beata Jerzman

Wójt Gminy Stara Kornica

Urząd Gminy Stara Kornica

Stara Kornica 191

08-205 Kornica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler Anna Mlonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadziła w dniach od 4 do 29 marca 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Stara Kornica z siedzibą Urzędu Gminy w Starej Kornicy 191, 08-205 Kornica.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, mających wpływ na kontrolowaną działalność.

[Akta kontroli: str. 3-31]

---

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) – *dalej ustawa o finansach publicznych*.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) – *dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej*.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 6 maja 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Stara Kornica (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym³ oraz Statut Gminy Stara Kornica⁴, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy⁵ zapewnia Urząd Gminy Stara Kornica (dalej Urząd Gminy)⁶.

[Akta kontroli: str. 32-36, 62-78]

Program „Opieka wychnieniowa” – edycja 2023 (dalej Program) ma na celu zapewnienie wsparcia w zakresie usług opieki wychnieniowej. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym - (dalej Fundusz Solidarnościowy)⁷.

Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad ww. dziećmi i osobami.

Proces ubiegania się o środki finansowe z Programu realizowany był w Urzędzie Gminy, natomiast realizację kontrolowanego zadania powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Starej Kornicy (dalej GOPS/Ośrodek)⁸, zgodnie z wydanym przez Wójta Gminy dnia 18 stycznia 2023 r. upoważnieniem dla Kierownika GOPS do realizacji zadań w ramach

³ Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609).

⁴ Uchwała Nr X/56/2011 Rady Gminy Stara Kornica z dnia 27 września 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Stara Kornica.

⁵ Zarządzenie Nr 126/2020 Wójta Gminy Stara Kornica z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Stara Kornica - dalej Regulamin Organizacyjny Gminy, zmienionego zarządzeniami Wójta Gminy Stara Kornica: Nr 240/2021 z dnia 28 października 2021 r., Nr 297/2022 z dnia 31 maja 2022 r., Nr 306/2022 z dnia 4 lipca 2022 r., Nr 313/2022 z dnia 1 sierpnia 2022 r., Nr 337/2022 z dnia 25 listopada 2022 r. oraz Nr 381/2023 z dnia 10 lipca 2023 r.

⁶ W okresie objętym kontrolą oraz prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Wójta Gminy Stara Kornica pełnił Pan Kazimierz Hawryluk – zaświadczenie o wyborze z dnia 21 listopada 2018 r. – dalej Wójt Gminy.

⁷ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 ze zm.), od dnia 5 kwietnia 2023 r. obowiązywał (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.), od dnia 1 marca 2024 r. obowiązuje (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 296) – dalej ustawa o Funduszu Solidarnościowym.

⁸ GOPS – samodzielna jednostka organizacyjna i budżetowa Gminy, z siedzibą w Starej Kornicy 191, 08-205 Kornica. W okresie realizacji zadania oraz prowadzenia czynności kontrolnych kierownikiem GOPS była Pani Beata Jerzman, powołana Zarządzeniem nr 73/06 Wójta Gminy z dnia 1 marca 2006 r.

Programu, w tym do reprezentowania Gminy jako strony umowy o udzielenie ww. wsparcia finansowego.

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr X/43/2015 Rady Gminy Stara Kornica z dnia 25 czerwca 2015 r. Zgodnie z § 3 ust. 4 ww. statutu „*Ośrodek może realizować również inne zadania, w szczególności wynikające z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy oraz potrzeb organizacyjnych gminy*”. Natomiast organizację i zasady funkcjonowania Ośrodka określa *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kornicy* wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2022 Kierownika GOPS z dnia 4 stycznia 2022 r.

[Akta kontroli: str. 37-45, 79-87]

Zasady (polityki) rachunkowości w Ośrodku wprowadzono Zarządzeniem nr 3 Kierownika GOPS z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Ponadto, dnia 15 kwietnia 2021 r. Zarządzeniem nr 3/2021 Kierownika GOPS w sprawie: *wprowadzenia zasad polityki rachunkowości dotyczących realizacji Programu pn. „Opieka wytchnieniowa” w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego*, wprowadzono zasady ewidencji wydzielonej tych środków.

W Gminie zasady (polityki) rachunkowości przyjęto Zarządzeniem Nr 177/2020 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

[Akta kontroli: str. 88-99]

II. W zakresie finansowania zadania

Gmina, w ramach ogłoszonego naboru wniosków, złożyła do Wojewody Mazowieckiego (dalej Wojewoda) dnia 10 listopada 2022 r. *Wniosek gminy Stara Kornica na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 Pobyt dzienny* (dalej wniosek o dopłatę)⁹ na planowaną łączną kwotę 121 359,63 zł (w tym 2 359,63 zł na koszty obsługi Programu) dla 13 opiekunów na rzecz 13 osób niepełnosprawnych, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego (dalej uczestnicy Programu) w liczbie 2 975 godzin zegarowych.

W związku z zakwalifikowaniem wniosku o dopłatę przyznano Gminie na realizację Programu środki Funduszu Solidarnościowego w wysokości **121 359,63 zł**, a Gmina dnia 7 lutego 2023 r. złożyła oświadczenie o przyjęciu ww. środków.

---

⁹ Pierwotnie złożony ww. wniosek był kilkakrotnie aktualizowany, a ostateczna wersja wniosku o dopłatę uwzględniona w naborze wpłynęła do MUW dnia 7 lutego 2023 r.

Dnia **27 lutego 2023 r.** Gmina zawarła umowę **Nr 75/2023/OW** z Wojewodą w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2023 r. środków Funduszu Solidarnościowego, zwanego dalej „Funduszem”, na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 (dalej umowa z Wojewodą).

W treści § 3 ust. 1-2 ww. umowy określono, że Wojewoda przekaze Gminie środki Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w trzech transzach na łączną kwotę **119 000,00 zł** oraz na koszty związane z obsługą Programu w wysokości **2 359,63 zł**.

Gmina w § 2 ust. 3 umowy z Wojewodą zobowiązała się do wykorzystania środków, zgodnie z celem na jaki je uzyskano i na warunkach określonych w ww. umowie i w Programie.

Termin realizacji zadania, zgodnie z § 2 ust. 4 umowy z Wojewodą ustalono od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., a w treści § 7 ust. 1 ww. umowy Gmina zobowiązała się również do przekazania Wojewodzie sprawozdania końcowego z realizacji Programu, w terminie 30 dni od zakończenia realizacji zadania.

Ponadto Gmina, w związku z aktualnymi potrzebami lokalnego środowiska osób niepełnosprawnych, na etapie realizacji Programu pismem WN-II.946.3.229.2022 z dnia 9 października 2023 r. otrzymała zgodę Wojewody na m. in. *zwiększenie liczby beneficjentów o jednego rodzica/opiekuna osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności*, przy czym pozostałe warunki realizacji Programu tj. forma pobytu dziennego, wymiar godzin i kwota środków finansowych pozostała bez zmian.

[Akta kontroli: str. 100-152]

Środki finansowe Funduszu Solidarnościowego w kwocie **121 359,63 zł**, przekazane zostały przez MUW na wyodrębniony rachunek bankowy GOPS, wskazany w 3 ust. 5 umowy z Wojewodą¹⁰, z zachowaniem harmonogramu ich przekazania:

- 1) na realizację zadania **119 000,00 zł**, w tym:
  - 59 500,00 zł dnia 20 marca 2023 r.,
  - 29 750,00 zł dnia 4 lipca 2023 r.,
  - 29 750,00 zł dnia 9 października 2023 r.,
- 2) na koszty związane z obsługą Programu **2 359,63 zł** dnia 20 marca 2023 r.¹¹ .

[Akta kontroli: str. 153-163]

---

¹⁰ Wyodrębniony na potrzeby realizacji Programu rachunek bankowy GOPS, prowadzony w Banku Spółdzielczym w Kornicy o numerze: 77 8035 0000 0000 1746 2000 0090 – zaświadczenie ww. banku z dnia 21 lutego 2022 r. – dalej rachunek bankowy GOPS.

¹¹ Historia ww. rachunku bankowego za 2023 r. pn. *Wyciąg z dnia 2023-12-31 za okres: od 2023-01-01 do 2023-12-31*.

Wpływ środków Funduszu Solidarnościowego z MUW zaewidencjonowano w wyodrębnionej ewidencji księgowej GOPS prowadzonej dla realizacji Programu pozabudżetowo: strona Wn konta 136 *Rachunek państwowych funduszy celowych*, strona Ma konta 853 *Fundusz pozabudżetowy – Fundusz Solidarnościowy*.

Zapisy księgowe w ewidencji księgowej porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

[Akta kontroli: str. 154-164]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego oraz ich ewidencji

Z wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Programu, a także przedstawionej dokumentacji finansowo-księgowej wynika, iż na realizację Programu w 2023 r. ze środków Funduszu Solidarnościowego poniesiono wydatki w wysokości ogółem **120 996,33 zł**, z tego na:

- wynagrodzenia za realizację usług opieki wytchnieniowej wraz z pochodnymi **118 636,71 zł**,
- koszty obsługi Programu **2 359,62 zł**.

[Akta kontroli: str. 165-174]

Kontroli poddano 100 % wydatków poniesionych w 2023 r. na realizację zadania oraz koszty obsługi Programu.

W ramach Programu realizowanego w 2023 r. bezpłatne usługi opieki wytchnieniowej **w formie pobytu dziennego** zrealizowano dla **14 uczestników Programu** na rzecz **14 osób niepełnosprawnych**¹², z czego:

- 7 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w ilości 1 435 godzin w okresie od 20 marca 2023 r. do 15 grudnia 2023 r.,
- 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, w ilości 1 531 godzin w okresie od 9 marca 2023 r. do 15 grudnia 2023 r.,

na podstawie wydanych przez Kierownika GOPS *Informacji o przyznaniu pomocy w postaci usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023* (dalej *Informacje o przyznaniu opieki wytchnieniowej*)¹³.

¹² Sporządzony przez kontrolera *Wykaz uczestników Programu Opieka wytchnieniowa - edycja 2023 realizowanego w formie dziennej w Gminie Stara Kornica* stanowi akta kontroli.

¹³ *Informacje o przyznaniu opieki wytchnieniowej* stanowią akta kontroli.

Łączna liczba godzin zegarowych usług opieki wytchnieniowej w ramach realizacji Programu wykazanych jako zrealizowane i opłacone przez Gminę w 2023 r. wyniosła **2 966 godzin**¹⁴.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż zgodnie z ust. 5 pkt 1a) i 1 c) części V Programu, usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego realizowane były:

- w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych (10 uczestników Programu),
- w innym miejscu wskazanym przez uczestników Programu (na rzecz 4 dzieci niepełnosprawnych) tj. Ośrodka XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX pod adresem XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ul. XXXXXXXXXXXX oraz XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ul. XXXXXXXXXXXX, który dnia 9 marca 2023 r. otrzymał pozytywną opinię GOPS do realizowania usług w ramach Programu¹⁵.

[Akta kontroli: str. 175-229]

W celu realizacji świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu w 2023 r. GOPS zawarł umowy zlecenia:

- z 6 osobami fizycznymi oraz z 4 osobami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą, wskazanymi przez uczestników Programu, zgodnie z treścią ust. 24 pkt 3 części V Programu, które świadczyły ww. usługi w formie dziennej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych,
- z XXXXXX XXXXXXXXXXXXXXX z siedzibą w XXXXXXXXXXXXXXX ul. XXXXXXX, prowadzącą Ośrodek XXXXXXXXXXXXXXX w XXXXX XXXXXXXXXXXX tj. miejsce wskazane przez 4 uczestników Programu, zgodnie z treścią ust. 24 pkt 2 części V Programu,

(zwanymi dalej zleceniobiorcami)¹⁶.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika GOPS z dnia 22 marca 2024 r.¹⁷ do zamówień na usług opieki wytchnieniowej nie stosowano przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych¹⁸, ponieważ „wszyscy usługodawcy zostali wskazani przez uczestników Programu”, a w oparciu o wytyczne Wydziału Do Spraw Osób Niepełnosprawnych MUW nr WN-II.946.1.8.2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. w przypadku wskazania usługodawcy nie ma zastosowania prawo zamówień publicznych. Kierownik GOPS oświadczył ponadto, że „były to osoby fizyczne

¹⁴ Sporządzone przez kontrolera *Zestawienie godzin zrealizowanych usług w ramach Programu "Opieka Wytchnieniowa" - edycja 2023* włączono do akt kontroli.

¹⁵ Pismo Kierownika GOPS znak OPS.460.4.2023 z dnia 9 marca 2023 r. włączono do akt kontroli.

¹⁶ Dane w zakresie zawartych umów zleceń zawiera sporządzony przez kontrolera *Wykaz uczestników Programu Opieka wytchnieniowa - edycja 2023 realizowanego w formie dziennej w Gminie Stara Kornica*.

¹⁷ Ad. 5 wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

¹⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.).

oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, potwierdzoną wpisem do CEIDG”, które „posiadały stosowne kwalifikacje bądź udokumentowane doświadczenie”, zgodnie z ust. 7 części V Programu.

Za wykonane usługi opieki wytchnieniowej zleceniobiorcy otrzymali wynagrodzenie w wysokości nie przekraczającej **40,00 zł** brutto za jedną godzinę zegarową pracy, z uwzględnieniem kosztów pracodawcy, co wynika z podpisanych z nimi umów zleceń i jest zgodne z ust. 16 pkt 1 rozdziału V Programu.

[Akta kontroli: str. 230-272, 335]

Wypłaty wynagrodzenia dokonano przelewem na rachunki bankowe wskazane przez zleceniobiorców w miesiącach od kwietnia do grudnia 2023 r., zgodnie z listami wypłat sporządzonymi przez GOPS oraz rachunkami i fakturami przedkładanymi przez zleceniobiorców za przepracowany miesiąc¹⁹, na podstawie wypełnianych miesięcznych Kart rozliczenia usług²⁰, w myśl zapisów ust. 23 części V Programu.

Z treści § 5 ust. 2 zawartych umów zleceń wynika, iż wypłata powinna być dokonana w terminie 14 dni od otrzymania Karty rozliczenia usług i opcjonalnie faktury. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika GOPS z dnia 22 marca 2024 r.²¹ „na dzień dzisiejszy nie ma możliwości zweryfikowania terminowości wypłat, gdyż Ośrodek nie rejestrował daty wpływu Karty rozliczenia usług”, jednakże usługodawcy „nie mieli żadnych zastrzeżeń ani roszczeń co do daty wypłaty należnego wynagrodzenia”.

Ponadto, zaliczki na podatek dochodowy oraz składki do ZUS od ww. wynagrodzeń były odprowadzone w kwotach zbiorczych wynikających z ww. list wypłat oraz w terminach określonych odpowiednio ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych²² oraz ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych²³.

Jednakże, z przedstawionej listy płac z dnia 24 sierpnia 2023 r. wynika, iż do Urzędu Skarbowego powinien być odprowadzony podatek dochodowy w wysokości 541,00 zł, natomiast z rachunku bankowego w dniu 31 sierpnia 2023 r. opłacono kwotę 538,00 zł.

Z wyjaśnień Kierownika GOPS z dnia 22 marca 2024 r.²⁴ oraz przedstawionego PIT-4R za 2023 r. wynika, iż zaliczka na podatek dochodowy „została pomniejszona o 3,00 zł tytułem

¹⁹ Przykładowe listy płac oraz rachunki i faktury stanowią akta kontroli.

²⁰ Karta rozliczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do Programu – dalej *Karta rozliczenia usług*.

²¹ Ad. 7 wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

²² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 226 ze zm.).

²³ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 497).

²⁴ Ad. 3 wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

obniżki tzw. wynagrodzenia płatnika”²⁵, natomiast kwota 3,00 zł została „nienależnie zwrócona na rachunek bankowy GOPS w dniu 28.12.2023 r.”

Stwierdzono zatem, nienależne pobranie w dniu 28 grudnia 2023 r. **kwoty 3,00 zł** z wyodrębnionego na potrzeby realizacji Programu rachunku bankowego na inny rachunek GOPS, tytułem „zwrot wynagrodzenia płatnika”, **stanowiącej środki pobrane niezgodnie z przeznaczeniem** oraz błędne ujęcie tej operacji gospodarczej w ewidencji księgowej wydatków.

Na *Kartach rozliczenia usług* wypełnianych przez zleceniobiorców dla każdego uczestnika Programu zgodnie z treścią § 3 ust. 2 zawartych umów zleceń, znajdowały się m.in. podpisy osoby reprezentującej realizatora usług oraz osoby objętej opieką wytchnieniową bądź członka rodziny lub jej opiekuna, potwierdzające wykonanie usług wraz z datą i miejscem realizacji oraz określeniem ilości zrealizowanych godzin.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż usługi opieki wytchnieniowej realizowane były z zachowaniem rocznego limitu 240 godzin dla jednej osoby niepełnosprawnej oraz maksymalnej długości świadczenia nieprzerwanego pobytu dziennego 12 godzin (z zakresu 6.00-22.00), zgodnie z wymogami zawartymi w ust. 9-12 części V Programu.

Stwierdzono natomiast, iż usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej świadczone były od poniedziałku do niedzieli, natomiast w *Informacjach o przyznaniu opieki wytchnieniowej* oraz zawartych umowach zlecenia czas realizacji został wyznaczony od poniedziałku do piątku, pomimo braku takiego warunku w Programie i zgłoszenia przez niektórych uczestników Programu preferowanych dni poniedziałek – sobota lub poniedziałek – niedziela.

Z wyjaśnień Kierownika GOPS z dnia 22 marca 2024 r.²⁶ wynika, iż „w trakcie realizacji Programu w/w usługobiorcy potrzebowali usług także w innych dniach”, jednakże przez niedopatrzenie „nie zmieniono zapisów w *Informacjach o przyznaniu i umowach-zlecenia*”.

[Akta kontroli: str. 158, 163, 226-228, 273-322, 334-336]

W zawartych na potrzeby realizacji Programu umowach zlecenia: OPS-1141.4.2023 oraz OPS-1141.5.2023 z dnia 20 marca 2023 r. ujęto w § 5 ust. 3 informację o łącznej wartości umowy wynoszącej „**nie więcej niż 9 160,00 zł**”. W związku z aktualizacją *Informacji o przyznaniu opieki wytchnieniowej* z dnia 21 listopada 2023 r. dotyczącej zwiększenia do 240 liczby godzin

²⁵ Zgodnie z art. 28 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.).

²⁶ Ad. 1 d) wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

opieki wytchnieniowej oraz wydłużenia okresu realizacji do 15 grudnia 2023 r. powyższe umowy zostały aneksowane w tym zakresie, jednakże zapis umowy dotyczący maksymalnej wartości umowy pozostał bez zmian, a ustalenia kontroli wykazały, iż w ramach tych umów zleceń w rzeczywistości poniesiono wydatki w wysokości **9 600,00 zł**.

W wyjaśnieniach z dnia 22 marca 2024 r.²⁷ Kierownik GOPS poinformował, iż ww. umowy zlecenie były aneksowane „w zakresie zwiększenia liczby godzin usług i wydłużenia okresu realizacji Programu”, natomiast „w aneksach do w/w umów nie zmieniono łącznej wartości umowy z powodu niedopatrzenia”.

[Akta kontroli: str. 194-199, 226, 230-237]

W wyniku szczegółowej analizy *Kart rozliczenia usług* stwierdzono rozbieżności dotyczące wykazanej liczby godzin oraz zakresu godzinowego świadczonej opieki:

- z rozliczenia umowy zlecenia nr OPS.1141.4.2023 z dnia 20 marca 2023 r. wynika iż:
  - ✓ w dniu 24 lipca 2023 r. w godzinach 16.00-19.00 wyświadczono 3 godziny, a na karcie rozliczenia usług zostało podane 4 godziny tj. o 1 godzinę więcej,
  - ✓ w dniu 12 sierpnia 2023 r. w godzinach 10.00-14.00 wyświadczono 4 godziny, a na karcie rozliczenia usług zostało podane 6 godzin tj. o 2 godziny więcej,
  - ✓ w dniu 19 sierpnia 2023 r. w godzinach 10.00-13.00 wyświadczono 3 godziny, a na karcie rozliczenia usług zostało podane 5 godzin tj. o 2 godziny więcej,
- z rozliczenia umowy zlecenia nr OPS.1141.9.2023 z dnia 3 kwietnia 2023 r. wynika iż:
  - ✓ w dniach 12 i 14 października 2023 r. w godzinach 10-14 wyświadczono po 4 godziny, a na karcie rozliczenia usług zostało podane po 5 godzin tj. o 2 godziny więcej,
- z rozliczenia umowy zlecenia nr OPS.1141.2.2023 z dnia 9 marca 2023 r. (umowa z Fundacją „Wspólny Świat”) na rzecz uczestnika Programu zakwalifikowanego Informacją o przyznaniu opieki wytchnieniowej OPS.460.4.2.2023 z dnia 10 marca 2023 r. wynika iż:
  - ✓ w dniu 27 czerwca 2023 r. w godzinach 9.30-12.00 wyświadczono 2,5 godziny, a na karcie rozliczenia usług zostało podane 3 godziny tj. o 0,5 godziny więcej,

i tak podaną liczbę godzin uwzględniono w podsumowaniu ogółem na *Kartach rozliczenia usług* oraz do wypłaty dla ww. zleceniobiorców.

W wyjaśnieniach z dnia 22 marca 2024 r.²⁸ Kierownik GOPS poinformował, iż usługi opieki wytchnieniowej na rzecz ww. uczestników Programu świadczone były zgodnie z wykazaną

²⁷ Ad. 2 wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

²⁸ Ad. 1 a), 1 b), 1 c) wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

liczbą godzin, natomiast w *Kartach rozliczenia usług* wpisano „*błędne wartości*” w kolumnie dotyczącej zakresu godzinowego „*Godziny/dni realizacji opieki wytchnieniowej*”, dołączając jednocześnie do powyższych wyjaśnień stosowne oświadczenia usługodawców.

[*Akta kontroli: str. 273-281, 287-292, 323-324, 333-334, 339, 341-342*]

Stwierdzono ponadto, iż na *Karcie rozliczenia usług* za miesiąc czerwiec 2023 r. w ramach umowy zlecenia nr OPS.1140.5.2023 z dnia 18 kwietnia 2023 r., w dniach 6 i 13 czerwca 2023 r. jako miejsce realizacji opieki wytchnieniowej w przedziale czasowym od 7.00-16.00 (po 9 godzin) wskazano XXXXXXXXX, a nie miejsce zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Z wyjaśnień Kierownika GOPS z dnia 22 marca 2024 r.²⁹ wynika, iż „*w trakcie realizacji usług zachodziła potrzeba wyjazdu do lekarza do XXXXXXXXX*”, podczas którego „*realizator usługi sprawował opiekę nad osobą niepełnosprawną*”, zaś „*pobyt w XXXXXXXXX ograniczał się wyłącznie do czasu podróży i wizyty u lekarza*”, co zostało potwierdzone oświadczeniem osoby niepełnosprawnej z dnia 21 marca 2024 r.

Natomiast, z zawartych w piśmie Kierownika GOPS z dnia 27 marca 2024 r.³⁰ informacji uzyskanych od realizatora usługi wynika, iż w ww. dniach usługi opieki wytchnieniowej „*w miejscu zamieszkania realizowano 6 godzin, a poza miejscem zamieszkania – 3 godziny*”. Zaplanowane w XXXXXXXXX wizyty lekarskie osoby niepełnosprawnej, w dniach gdy uczestnik Programu „*korzystał z usług opieki wytchnieniowej*” wraz z dojazdem i powrotem samochodem osobowym trwały łącznie 6 godzin tj.:

- w dniu 6 czerwca 2023 r. od godz. 10.00-13.00,
- w dniu 13 czerwca 2023 r. od godz. 11.30-14.30,

natomiast usługi opieki wytchnieniowej realizowane były w ww. dniach w przedziale czasowym 7.00-16.00, przy czym uczestnik Programu „*był obecny podczas wizyt u lekarza*” osoby niepełnosprawnej.

Należy zauważyć, iż głównym celem Programu jest „*wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę*” nad osobami niepełnosprawnymi „*poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej*”, zgodnie z zapisami części III Programu.

---

²⁹ Ad. 1f) wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

³⁰ Wyjaśnienia Kierownika GOPS znak OPS.0810.1.2024 z dnia 27 marca 2024 r.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie uczestnika Programu od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację poprzez zapewnienie czasowego zastępstwa.

Zgodnie z częścią V ust. 5 pkt 1 Programu usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego mogą być świadczone w:

- a) *miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,*
- b) *ośrodka wsparcia,*
- c) *innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu,*
- d) *domu pomocy społecznej na podstawie przyjętej przez gminę lub powiat uchwały,*
- e) *w przypadku braku możliwości realizacji opieki wytchnieniowej w miejscach, o których mowa w lit. a-d, istnieje możliwość zrealizowania opieki wytchnieniowej w centrum opiekuńczo-mieszkalnym (COM), w przypadku posiadania wolnych miejsc.*

Z treści *Informacji o przyznaniu opieki wytchnieniowej OPS.460.4.2.2023* z dnia 18 kwietnia 2023 r. wynika, iż przedmiotowe wsparcie zostało przyznane uczestnikowi Programu w formie usługi: *„pobyt dzienny w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej”*.

Stwierdzono, iż towarzyszenie osobie niepełnosprawnej podczas podróży i wizyty u lekarza nie wpisuje się w cel Programu, a realizacja usługi poza jej miejscem zamieszkania jest niezgodna z zakresem wsparcia przyznanego przez GOPS, w związku z treścią zapisów części V ust. 5 pkt 1 Programu. Natomiast Gmina, w § 2 ust. 3 umowy z Wojewodą zobowiązała się wykorzystać środki *„zgodnie z celem na jaki je uzyskano oraz na warunkach określonych w umowie i w Programie”*.

Jednocześnie należy zasygnalizować, iż wsparcie osób niepełnosprawnych w zakresie usług asystencji osobistej jest realizowane w ramach innego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej - *„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023*”, jednakże zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika GOPS z dnia 27 marca 2024 r. ww. osoba niepełnosprawna *„nie korzystała z usług”* w ramach docelowego programu.

W związku z powyższym wynagrodzenie za 6 godzin realizacji ww. usługi wsparcia w wysokości **240,00 zł** zostało wypłacone nienależnie i **stanowi środki pobrane niezgodnie z przeznaczeniem.**

[Akta kontroli: str. 282-284, 334, 338, 348, 355]

Wydatki zrealizowane ze środków Funduszu Solidarnościowego **w ramach kosztów obsługi Programu** w kwocie ogółem **2 359,62 zł** stanowiły przyznaną na podstawie § 8 *Regulaminu wynagradzania w GOPS³¹*, nagrodę pieniężną wraz z pochodnymi dla pracownika, któremu powierzono dodatkowe zadania z zakresu realizacji Programu³² i nie przekroczyły maksymalnej wysokości wynikającej z ust. 9 części VII Programu³³.

[Akta kontroli: str. 356-362]

W wyniku kontroli ustalono, iż kwota wypłaconego wynagrodzenia za zrealizowane usługi opieki wytchnieniowej, wynikająca z list wypłat GOPS, rachunków i faktur oraz wysokość wydatków poniesionych w ramach kosztów obsługi Programu była zgodna z wyodrębnioną ewidencją księgową wydatków, prowadzoną w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości³⁴, z wyjątkiem opisanego powyżej nienależnego pobrania w dniu 28 grudnia 2023 r. kwoty 3,00 zł tytułem „zwrot wynagrodzenia płatnika” oraz błędnego ujęcia tej operacji gospodarczej.

Skontrolowane dowody księgowe, stanowiące podstawę wydatkowania środków Funduszu Solidarnościowego, spełniały wymogi zawarte w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez głównego księgowego i Kierownika GOPS.

Realizacja Programu przez Gminę/GOPS w 2023 r. oraz wydatki poniesione na jego realizację zostały dokonane w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., zgodnie z § 2 ust. 4 umowy z Wojewodą oraz ust. 1 części VIII Programu.

---

³¹ Zarządzenie Nr 1/2023 Kierownika GOPS z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Kornicy – dalej *Regulamin wynagradzania w GOPS*.

³² Pisma Kierownika GOPS: znak OPS.1114.1.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. w sprawie czasowego powierzenia dodatkowych zadań specjalistce pracy socjalnej oraz pismo znak OPS.1160.7.2023 z dnia 7 grudnia 2023 r. przyznające nagrodę pieniężną w wysokości 1 971,77 zł brutto, która została wypłacona w kwocie 1 344,31 zł netto dnia 11 grudnia 2023 r., natomiast pochodne od wynagrodzenia dnia 27 grudnia 2023 r. tj. podatek do US – 204,00 zł, składki do ZUS: pracownika - 423,46 zł oraz pracodawcy 387,85 zł.

³³ Na realizację usług opieki wytchnieniowej w 2023 r. Gmina otrzymała kwotę 119 000,00 zł, zatem 119 000,00 zł x 2 % = 2 380,00 zł.

³⁴ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej *ustawa o rachunkowości*.

GOPS uzyskał dodatkowy dochód w wysokości **965,50 zł** z tytułu odsetek od przechowywania środków Funduszu Solidarnościowego na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Ośrodek dokonał zwrotu niewykorzystanej części środków na realizację Programu oraz odsetek bankowych na rachunek bankowy MUW wskazany w § 3 ust 10 umowy z Wojewodą w dniu 28 grudnia 2023 r. w wysokości ogółem **1 328,80 zł**, w tym:

- 363,29 zł z tytułu realizacji zadania,
- 0,01 koszty obsługi Programu,
- 965,50 zł odsetki bankowe,

tj. z zachowaniem terminu określonego w § 3 ust 9 pkt 2 i 3 ww. umowy, co potwierdza informacja Gminy zawarta w piśmie OPS.460.1.23.2023 z dnia 15 stycznia 2024 r. oraz historia rachunku bankowego GOPS³⁵.

[Akta kontroli: str. 154-164, 363-364]

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

Gmina, zgodnie z zapisem wynikającym z § 7 ust. 1 umowy z Wojewodą, przekazała do Wojewody dnia 15 stycznia 2024 r. sprawozdanie końcowe z realizacji Programu, według wzoru stanowiącego załącznik 4A do Programu tj. z zachowaniem terminu wskazanego w umowie z Wojewodą.

Następnie, Wojewoda pismem WN-II.946.3.229.2022.AB z dnia 29 stycznia 2024 r. zaakceptował złożone przez Gminę sprawozdanie końcowe z realizacji Programu.

Dane wykazane w sprawozdaniu końcowym z realizacji Programu były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową Ośrodka oraz dowodami księgowymi, z wyjątkiem podania w wyniku omyłki pisarskiej błędnej *daty zwrotu środków* jako 29 grudnia 2023 r. zamiast 28 grudnia 2023 r.³⁶ oraz zawyżeniu wydatków poniesionych na realizację Programu o kwotę 3,00 zł, z tytułu niezgodności opisanej w pkt III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

[Akta kontroli: str. 336, 365-369]

---

³⁵ Historia rachunku bankowego GOPS pn. *Wyciąg z dnia 2023-12-31 za okres: od 2023-01-01 do 2023-12-31* (str. 10) oraz wygenerowane elektronicznie dnia 15 stycznia 2024 r. *Potwierdzenie wykonania operacji* na kwotę 1 328,80 zł.

³⁶ Ad. 6 wyjaśnień zawartych w piśmie OPS.0810.1.2024 z dnia 22 marca 2024 r.

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Uwzględnieniu kwoty 240,00 zł w wypłacie wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2023 r. za 6 godzin asystencji osobistej podczas podróży i wizyty u lekarza osoby niepełnosprawnej oraz poza miejscem jej zamieszkania tj. niezgodnie z celem i zakresem określonym w części III oraz V ust. 5 pkt 1 Programu oraz § 2 ust. 3 umowy z Wojewodą³⁷,
2. Nienależnym pobraniu kwoty 3,00 zł tytułem „zwrot wynagrodzenia płatnika” z rachunku bankowego GOPS w dniu 28 grudnia 2023 r. i błędnym ujęciem tej operacji gospodarczej w ewidencji księgowej wydatków oraz w konsekwencji wykazaniem zawyżonych wydatków w sprawozdaniu końcowym z realizacji Programu,
3. Niezapewnienie wystarczającego nadzoru nad realizacją zadania w związku z ww. nieprawidłowościami, a także licznymi omyłkami pisarskimi i niedopatrzzeniami opisanymi szczegółowo w pkt III–IV niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Podsumowując wyniki kontroli informuję Panią, że prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2023 została oceniona **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Mając na względzie powyższe ustalenia zobowiązuję Panią do zwrotu środków Funduszu Solidarnościowego w łącznej kwocie **243,00 zł** wraz z odsetkami liczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, na rachunek bankowy MUW o numerze **59 1010 1010 0100 6718 9230 1000**, w ciągu 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 169 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, zobowiązuję Panią do podjęcia działań mających na celu wzmoczenie nadzoru nad realizacją kontrolowanego zadania oraz wyeliminowanie powstawania w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do wydatkowania przyznanych środków finansowych zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w Programie i umowie z Wojewodą.

---

³⁷ Usługa opieki wytchnieniowej w ramach umowy zlecenia OPS-K.1140.5.2023 z dnia 18 kwietnia 2023 r. realizowana w dniach 6 i 13 czerwca 2023 r., wynagrodzenie ujęte na liście płac z dnia 17 lipca 2023 r. w kwocie ogółem 1 839,80 zł (1 569,52 zł brutto + 270,28 zł ZUS pracodawcy), natomiast wypłacone dnia 18 lipca 2023 r. oraz dnia 31 lipca 2023 r. (wynagrodzenie netto + pochodne).

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Panią do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.1.8.2024, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/